

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.

Előfizetési díj: Negyedévre 1 ft. 25 kr. — Félévre 2 ft. 50 kr. — Egész évre 5 ft.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjessy Lajos**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítottatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyilatkozás egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

I. évfolyam.

Vasárnap 1892. évi november 13-án.

26. szám.

Ércszobrot a munkának!

(G). A tehetség, a vas akarat, a töretlen munkaerő az, mely hazánk legutóbbi évtizedében oly óriási vívmányok gazdagságával halmozta el kereskedelmünket, iparunkat s ezzel elválaszthatlan kapcsolatban közgazdaságunkat is, hogy míg egyrészt méltók lettünk a külföld elismerésére, addig másrészt nemcsak örömmel, de büszkeséggel is tekinthetünk e rövid mult nagy vívmányaira.

Hogy e haladás Baross Gábor nevével is elválaszthatlanul össze van növe — arról nemcsak a jelen, de a jövő is mindig hangosan fog szólni.

A Baross Gábor alkotta vasutak és vasuti díjszabások azok, melyek oly hatalmas befolyást gyakoroltak közéletünk majd minden tényezőjére, hogy a nagy Széchényi azon mondásának megvalósulását, hogy „Magyarország nem volt, hanem lesz,” az eddig elért vívmányok között első sorban Baross alkotásaiban találjuk.

Voltak nagy embereink, jöttek-mentek, alkottak maradandó emlékeket maguknak és hazájuknak, elmuló vagy el nem muló műveikkel, de Baross, a kötelesség szigorú embere az, ki kötelességet mindig úgy tudta teljesíteni, hogy minden egyes tényére az érdem hervadhatlan koszoruját helyezte Klió, a magyar nemzet szívébe vésvé Baross ne-

vében azt az emléket, melyet az idők viharai soha rombadönteni nem bírnak.

A munka a mai kor jelszava, a kötelesség teljesítés elengedhetlen kelléke.

Ez az, mit mi is programunkba vetünk, mit mi is zászlónkra felirtunk.

Munkára fel, mert csak a munka, a fáradhatlan munka az, melynek teljesítésével építhetjük fel hazánk nagyságának alapját, a közvagyonosodásban kitűzött nagy célunkat.

Vagyonosság szükséges. A szegénység nem haladhat szellemileg sem, a szegénység magában is nagy impulzusa a bűnnek.

Munkára tehát; a munka tisztesség. Nincs a munkának egy faja sem, mely megsegényítő volna. Munkára fel, a kötelesség hű teljesítésével végzett munkára, mely kell, hogy közvagyon, közkincese legyen társadalmunk összes rétegeinek, minden osztályának.

Mi, a mint a polgári becsületet nem engedjük lefoglaltatni kizárólag a társadalom egy osztályának, úgy a munkát s a kötelesség teljesítésének édes érdemét is közkincesnek tekintjük.

A kasztok sorompói le vannak rombolva, lerombolta azt a nemzeti lelkesedés égbeható hangja, új sorompókat felállítani nem engedünk azon kívül, mely a szabadság, testvériség és egyenlőség elvével a

kötelesség teljesítésben épített oly kasztot, melyben minden magyar polgárnak kell, hogy helye legyen.

De mi még magával a munkával sem elégszünk meg. Ne legyünk oldott kéve, mely szét hull, mert csak az együttes munkásság hozhatja meg az el nem muló sikert. A mit egy meg nem bír, alkossa meg azt száz. Társuljunk! A szövetkezetek eszméjében keressük azon emeltyüt, mely minden munkásságunkra ráhelyezi a koszorút. Szövetkezetek a kereskedelem, szövetkezetek az ipar, szövetkezetek a földművelés, szövetkezetek a kultúra terén adják a haladást!

Egy vesszőt széttörni könnyű, de ha tíz vagy száz van egybefűzve, nem lesz erő, mely azt összetörni bírja.

És ha mi a munkának megtestülését Baross Gáborban látjuk, ha Baross Gábor az, kiről midőn elmondjuk, hogy kötelességet teljesítette — odagondoljuk mindjárt az érdemet is, mely a kötelesség teljesítésén már is felül áll — azt hisszük nem maradtunk magunkban, hanem visszhangra talál szavunk polgárságunk szívében is.

Felhívás a hazai közönséghez BAROSS GÁBOR emléksobrára leendő adakozásra.

Ércszobrot annak, a ki életében is érezte volt! Mintája az igaz férfinak, a hazafinak, a kormányférfinak.

Kinek alkotásait hirdeti vas és arany.

Tárcza.

Innen onnan.

XXIX.

Egy iskolatárs regénye.

(Folytatás.)

Széles gyászkeretekben hirdették a lapok, hogy Aradacs gróf, a nagy államférfi, a nemzet büszkesége, megtért őseihez. A halál zempléni kastélyában érte utól, s temetésére az ország minden részéből siettek a különféle deputációk.

A kastély oszlopcsarnoka fekete drapériával volt behúzva, a széles nagy lépcsőkön a rengeteg uradalom díszbe öltözött cselédei állottak sorfalat.

Aladár gróf a tisztikarral érkezett a temetés s az elszállásolás részletei felett, s az öreg Rásky uradalmi igazgató helyett, — kit a kegyelmes úr halála anyyira levett lábáról, hogy maga is reménytelen állapotú fekvő beteg lett — Vazult bizta meg intézkedéseinek végrehajtásával s ruházta ideiglenesen a jószágigazgatás teendőit is.

Edith grófné elzárkózott, nem bocsátott magához senkit, nem akart beszélni senkivel, s még Aladár grófnak is nem kis megerőltetésbe került, hogy a temetésre megjelent, részvétüket kifejezni akaró főúri hölgyek közt megjelenjék.

Az ősi kriptá bronz díszítésekkel gazdagon ki-

vert nehéz tölgyfaajtaja bezáródott a nagy férfiú tetemei felett, a vendégsereg eltávozott. Több hétig halálos csend uralkodott a kastélyban és környékén.

Aladár gróf a temetésre lerándult főurakkal eltávozott bizonyos családi dolgok lebonyolítása céljából. Edith grófnét alig láthatta valaki, még kiszolgáló cselédeit is eltávolította köréből. Napoként mély gyászban többször megjelent a sírkert kápolnájában, viruló arca megsápadt s igyekezett mindenki elkerülni bús tekintetét.

Vazul barátunk a kastélyba huzdolkodott át. Atya, az öreg pap szintén elhagyta már más fél évvel az előtt e sírúrnak völgyét. Öreg anyját magával tehetetlenül hordszékben gördítették ide oda. Hallása meggyöngyült, sőt mintha értelmének egy részét is elvesztette volna.

Egy este Edith grófné magához rendelte Vazult. A könyvtárszobában fogadta.

— „Aladár gróftól levelet kaptam — így kezdé, halk hangon beszédét — beleegyezésemért kéri, hogy az öreg Ráskyt — ki maga könyörög érte — nyugdíjazzuk, azt is kérde: jónak találom-e ha önt nevezi, ki jószágigazgatóul, — elhatározását tölem teszi függővé, s én örömmel is bele fogok egyezni, de csak egy feltétel alatt, t. i. ha ön új emberré válik új hatáskörében.

— Elfeleli, teljesen elfeledi a multat, mely fölé egy sírkő van odahelyezve záróköül. — Ha ön feledni nem akar, s bizonyos jogokat formál a multa-

nézve, akkor egy Aradacs leány tudni fogja mit kell tennie családjának hírneve érdekében.

Vazult nem lepte meg az, hogy a gróf őt nevezte ki a szép és fényes állásra, de megrendítették Edith contessa szenvedélyes szavai, az a lázas tűz, mely szemében égett.

Vazul szinte remegve közeledett a grófné felé. Maga sem tudta mit cselekszik, térdre ereszkedett s megcsókolta a finom alkotású fehér kezét. A grófné nem vonta vissza, szemében pár csep köny jelent meg s megszorítva Vazul kezét, a lemondásnak fájó, rebegő hangján suttogta.

— „On barátunk fog maradni. Holnap utazom, Aladár gróf sem tér talán nagyon hosszú ideig vissza, befogja járnai a kontinentst, én pedig az özvegy B . . . y grófnéval budapesti palotánkban húzódok meg.

* * *

Vazul jószágigazgató lett! A megyében, a nagy környéken nagyra becsült személyiség, de hogy is ne, midőn majdnem tehatalommal intézkedhetett a rengeteg uradalom felett.

Aladár gróf majdnem egy teljes évig volt távol, egyszer egy egész vagon kitűntött exotikus állattal lepte meg jószágigazgatóját, ki lassan lassan leszkott az erdész életéről s a természettudományok művelésében lelte legfőbb élvezetét.

Edith contesseről ritkán hallott valamit, s csak a haláleset utáni második év vége felé kapta azon

A ki Magyarországot önmagához közel hozta.
A ki a honi ipart és kereskedelmet saját piedestáljára állította.

A ki vaskaput tört Dunánknak, arany kaput épített Fiuménknak.

Baross Gábor szobra legyen az utókor előtt látható jelvénye a munka megdicsőítésének.

A nép filléreiből gyűljön össze az érczömeg, mely szobrát alkotni fogja.

A hatalmas alak, ki életében mint Atlasz, hordozta vállán hazáját, hordozza azt ez érczszobor alakjában is az idők végtelenjéig!

E felhívással fordulunk a nemzethez, Baross Gábor emlékének méltó megörökíthetése végett.

A nemzethez, mely életében annyi ragaszkodással viseltetett iránta, halálában mélyen gyászolta, hogy állíthassuk fel lehetőleg mielőbb a fő- és székváros keleti vaspályaháza előtti díszes téren azon férfiu ércz-szobrát, kinek nagy alkotásai között legnagyobb mégis csak a hazai közlekedésügy ujja-remtése vala.

Vaszary Kolos

Magyarország hercegeprimása, mint a Baross-szobor bizottság védnöke.

Br. Podmaniczky Frigyes

a szobor-b. elnöke.

Wahrmann Mór

a szobor-b. alelnöke.

Brázay Kálmán

a szobor-b. alelnöke.

Szterényi József

a szobor-b. jegyzője.

Tordai Kádár Kálmán

a szobor-b. jegyzője.

J. Virág Béla

a szobor-b. jegyzője.

Napi hírek.

Nyugdíjazás. Stancsics György volt verseczi főispán, majd királyi táblai bíró 3000 frt. nyugdíjat élvez, mint azt a legközelebb kibocsátott hivatalos kimutatás bizonyítja.

Halálozás. Ftndő Mingesz J., moraviczi román-kath. lelkes élete 46-ik évében f. hó 8-án elhunyt. Béke poraira.

Megváltotta a halál. Sternberg József helybeli kereskedőnek 21 éves fia, ki születésétől fogva magával tehetetlen beteg volt, f. hó 9-én elhunyt. — Béke poraira!

Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter, báró Nikolics Feodor v. b. t. t., országgyűlési képviselőnek a tervezett újépés-módosi helyi érdekű vasutonal Rudna állomásától Maczedonia község határára át a Zsebelytől Csákovárig tervezett helyi érdekű vasutonalnak Csákovár állomásig vezetendő gözmözdonyu közúti vasutonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Házvétel. Frisch Hugó jónevű divatárú kereskedőnk 40.000 frtért megvette a főtéren lévő Lazárovits-féle szögletházat.

Uj vasutunk ügye. A tervezett Versecz-Kubini vasut létrejöttében most már nem kétel-

ésítést, melyben tudatta a család, hogy Hernalsi és Hochsteini Ekkert Pál herceg, magyar főrendiházi tag, csehországi nagybirtokos eljegyezte a ritka szépségével általános feltűnés keltett magyar grófi leányt.

Az új párt az osztrák fővárosban adta össze nagy fényvel a K. . . . püspök a néhai öreg gróf kegyeletje. Felhívták ez alkalomra Vazult is, ki alig tudta elmondani rövid üdvözlő beszédét.

A völégény katonás magatartása, élete delén álló férfiu volt, óriási vagyon birtokosa, sok és nagy gyár-s ipartelep ura.

Első neje szintén magyar főúri hölgy volt, s Edith contesse állítólag csak a család nagy rábeszélései után nyújtotta oda kezét, de mint látszott ő sem volt közönyös a kifogástalan gentelmann iránt, ki szellemességével annyira tudott hódítani.

Az új pár Ausztriában telepedett meg, de rövid pár év múlva suttogás szállongott jobbra balra, hogy a házastársak nem éppen a legjobb harmóniában élnek.

A hercegné nagyon gyakran időzik Budapesten, hol férje is megjelenik időnként a társaságban. A külszínnek eleget tesznek, együtt jelennek meg itt is ott is, a ragyogó nő egész udvartartással bír, a lóversenyeken megfordul Európa majd minden nagyobb városában, s hogy szinte a reugeteg kettős vagyon is megéri az óriási pazarlást.

Vazul füléhez is eljutottak ezen hírek, s mintha a villám csapott volna le előtte, úgy megrémült, midőn Aladár gróftól azon értesítést nyerte, hogy a nyári idényre izedje rendbe a kastélyt, ott fog tartózkodni s nővére a hercegnő mint vendége szintén ott kíván pár hónapot tölteni.

kedhetnek a mindent legsötétebb színben látók sem. A miniszterium által elrendelt közigazgatási bejárás — melynek programját lapunk más helyén közöljük — a tegnapi napon megkezdett városunkban. Az eredmény teljesen kielégítő, a mennyiben Versecz t. h. a megye Paulis, Rettischova és Vljakovecz kiküldöttéi s a katonai kincstár teljes egyetértésre jutottak az állomások helyei, átereszekre stb. vonatkozólag, s a bejárasi jegyzőkönyv is aláíratott. — Jeszenszky Béla nagybirtokos azon indítványa is jegyzőkönyvbe foglaltatott, s azzal együtt a miniszteriumhoz felküldetik, mely indítvány szerint a vasutvonal forgalma érdekében kívánatos lenne, hogy a vonal az ulmai állomástól észak felé kigömbölvén a vljakoveczy réti földeket is érintenő ott is megálló hely létesíttetnék és a vonal Nikolincaz felé is kiépíttetnék.

Műkedvelői előadás. Hogy az itt működő derék színtársulatnak némi segély nyujtassék, több derék magyar hölgy és néhány fiatal ember f. hó 20-án műkedvelői előadást rendez jukra. Színre kerülnek: „A kuklipredikációk“ és „A végrehajtó“ cz. 1-1 felvonásos vigjátékok. A szünetben 1—2 hangversenypont lesz. Az előadás iránt már nagy az érdeklődés. A szereplők neveit jövő számunkban közölni fogjuk.

Mellőzött Versecz. A temesvári kereskedelmi és iparkamara az ipar és kereskedelmi szakoktatást Temesvárott 1797 frt., Nagy-Becskerekén 600 frt., Fehértomplomban 300 frt., Pancsován ugyancsak 150 frttal segélyesi, Versecz azonban ily célra sohasem kapott még egy árva garast sem. A verseczi képviselők úgy látszik nem igen sokat törődnek a dologgal. Bizony pedig a kamarai tagság nem csak azért adatott, hogy duplán számítassék az adó, mint a diplomás embereknek.

A versecz-kubini helyi érdekű vasutvonalnak közigazgatási bejárását a kereskedelemügyi miniszter elrendelte. A bejárás Gyöngyösy János miniszteri tanácsos vezetés alatt tegnap szombaton vette kezdetét. Összejeveteli helyül d. e. 9 órakor Versecz szab. kir. város tanács-terme volt kitűzve. A bejárás programját a miniszter a következőleg állapította meg: Első nap, november 12-én tárgyalás a verseczi városház tanácstermében, melyhez Temes megye, Versecz város, Paulis, Vljakovecz és Rettisova községek vannak meghíva. 2-ik nap, november 13-án. Délelőtt 9 órakor tárgyalás Károlyfalva a község-házán, melyhez Temes megye, Ulna, Nikolincaz és Károlyfalva községek vannak meghíva. Harmadik nap, november 14. Délelőtt 9 órakor tárgyalás Petrovosszellón a község-házánál, melyhez Torontál-megye, Alibunar és Petrovosszelló községek vannak megidézve. Negyedik nap, november 15. Délelőtt 9 órakor tárgyalás Kubin községben a község-házánál, melyhez Temes megye, Mramorak, Deliblat és Bavaniste községek, végül az ötödik napon délelőtt 9 órakor tárgyalás Kubinban, a község-házánál, melyhez Temes megye és Kubin község van megidézve. — A bejárásnál Temes-vármegyei közönséget Mayer Károly, vármegyei főjegyző fogja képviselni.

Jutalomjáték. Kedden f. hó 15-én érdekes estély lesz a színházban. A társulat derék primadonnája Szigethi Mari asszonynak lesz jutalomjátéka a „Szép Helená“-ban. E tehetőség és szorgalmas színésznő már annyi élvezetes estélyt szerzett a verseczi közönségnek, hogy az nem mulasztja el, ez alkalommal, haláját az által lerónni, hogy az előadásra minél nagyobb számban jön el. Szigethi Mari nemcsak mint színésznő érdemli meg a közönség partfogását, hanem mint derék becsületes asszony, ki nála lévő öreg anyját és gyermekét még nélkülözések árán is fentartja, illetve apolja.

Délmagyarországi zsrnalisztika. Gnidkovszky Kornél a nemzeti párti „Neue Temesvárer Zeitung“ szerkesztője ezen lap szerkesztésétől visszalépett. Helyébe Dévai Ferencz, a lap eddigi főmunkatársa lépett.

A vallás és közoktatásügyi miniszteri 21. jelentéséből kiemeljük a következőket: A kisdé-óvási törvény végrehajtása gyanánt a miniszter a 3—6 éves gyermekeket összeíratta s a városokat és megyéket az óvó-intézetek felállítására utasította. A képzőintézetek szervezésére is megtörtént minden rendelkezés. E munkálatok tetemes része már 1892-re esett. Rendes óvoda Magyarországon 1890—91-ben 635, a mult évben pedig 646 volt, a nyári menedékházak száma azonban 86-ról 176-ra emelkedett. Az óvintézetekben 73,827 gyermek volt fölvéve. A szak-képzett óvó személyzet 757-ről 881-re emelkedett. — A népiskolai intézetek fejlődést mutatnak. Az utolsó 10 évben a tényleg iskolába ja-

rók száma 78%-ról 81%-ra emelkedett s az iskolák száma 15.922-ről 16.870-re. Különbén a jelentés nem nagy elismeréssel nyilatkozik a közigazgatási hatóságoknak a törvény által kötelezett működéséről, különösen pedig a nyilvántartást mondja felületesnek. Nemük szerint a leánytanulók kisebbsége még mindig feltűnik. Az arány ez: fiu: 85,8%, leány 77,4%. Anyanyelv szerint a magyar fiúk iskolabjárása javult. Az iskolakötelesek közül iskolába járt: német 93,8%, magyar 86,5%, tót 83,2%, horvát 81,0%, szerb 80,5% stb. A románok vannak leghátul 58,7%-al.

Ujraoltás. Dr. Froniusz Gusztáv városi orvosunk a mult héten megkezdte az ujraoltást a községi tanintézetekben. Több százra megy azon tanulók száma, kiket beoltott.

Színészet. Zoltán társulata a jövő héten befejezi előadásainak sorozatát. Pár jutalomjáték még s színészeink más városba távoznak, hogy ott keressék azt a pártolást és szerencsét, a melyben itt nálunk Verseczen nem valami nagy részük volt. A mult héten különösen gyengén látogatta a közönség az előadásokat, pedig a társulat, melynek szolid viselete annyira becsüendő, valóban megérdemelné, hogy legalább most az utolsó időben hozza ueg közönségünk eltávoztatását lehetővé tegye. E héten több jutalomjáték is leend. — A mult szombaton Berger Lipót, m. kir. államasuti pénztáros, régi műkedvelő volt szíves a „Piros bugyellaris“-ban (mint bíró) a színészekkel együtt fellépni. Sikertült is valamivel nagyobb közönséget összehozni, mely lelkes tapsokkal jutalmazta a jeles műkedvelőt és szép vállalkozását. — F. hó 17-én csütörtökön Zoltán igazgató rokonszenves leánya javára a „Fenelányok“ kerülnek színre. A jutalmazandónak ez lesz első jutalomjátéka, s hisszük, hogy közönségünk nem vonja meg tőle partfogását. A jövő szombaton f. hó 19-én a „Czifra nyomoruság“ kerül színre, mely alkalommal előkelő fiatalágunk két tagja Gérecz Károly és Markovits Gyula is közrefognak működni, s mint a közönség hangulata mutatja, a műkedvelők áldozatkészsége meg fogja teremni a szép gyümölcsöket.

A verseczi szerb jótékony női egyesület a mult kedden szépen sikerült közvacsorával összekötött tanzmnlatságot rendezett a „Páris“ szálloda helyiségeiben. A közönség, mint rendszeren, ez úttal is igen nagy számmal jelent meg s tetemes tiszta jövedelemmel gyarapította a szegény gyermekek felruházására szánt alapot.

A verseczi bortermelők dalárdája f. hó 26-án tartja meg ez ideig negyedik tanzmulatsággal összekötött hangversenyét, a melynek kiadott programjában egyetlen egy árva magyar dalt sem találunk.

A verseczi 1848/49 évi honvédek egyesülete ez uton is kifejezi mély köszönetét mindazoknak, kik a honvédszoborra adakoztak, s a nagy-lelku partfogókhoz ismételtelen azon kérelmet intézi, hogy mivel az egylet deficizzel küzd — kegyes pénzajándékaikkal kellemetlen helyzetéből kisegíteni kegyeskedjenek. Az adományok Atkány Alajos vagy Binder Balint megbízottakhoz intézendők, kik azokat a helyi sajtó utján fogják nyilvánosan nyugtázni.

Vegyítiszta szódavíz. Müller Oszkár helybeli gyógyszerész új fajta szódát hozott forgalomba, melyet folyékony szénsavval készít. Az ujüvegek igen csinosak és tisztak, zárókészülékük a törvény által előirt 99% czinből van öntve (vastag és tartós nikkelezéssel) s így a folyadék ment marad az egészségre szerfelett ártalmas ólomzások behatásától. Az új szóda ize igen kellemes és üdítő, szállodáink közönségét egyszerre meghódította.

Kossuth Lajos véleménye az 1848—49-iki országos ereklye muzeumról. A fővárosi vigadó-beli 48-as kiállítás rendezősége közt vita támadt az iránt, hogy vidéken vagy Budapesten legyen-e az 1848—49-iki ereklyéknek országos muzeuma. A vélemények nagy többsége a fővárost jelölte ki, a hol több vidéki és idegen fordult meg napoként, mind a vidéki városok legközelebbjében egész éven át. E fontos dolog megvitatásánál volt azonban olyan is, a kinek lokalpatriotizmusa az ellenkezőt kívánta. Erre gróf Kreith Turinba irt, miután megegyezte, hogy a nagy számúított véleménye döntő lesz. Kossuth gróf Kreithhoz intézett levelében kijelenti, hogy a 48—49-iki ereklyék országos muzeuma csak is Budapesten lehet. „Képtelen eszmének“ tartja azt, hogy ilyen országos gyűjtemény vidéken legyen. Ezekutan a rendezőség folyamodott a fővároshoz ingyen helyiségért és telekért egy

illő épülethez, a mely közadakozásból fog épülni. A nagy bizottság megalakulása után olyan erélyeket is elfogad a rendezőség, a melyek letétbe adatnak.

Az a hamis hír volt elterjedve a múlt napokban városunkban, hogy az ezüst forintokat be kell váltani. Földmivelő polgárságunk annyira megrohanta ezüsttel a pénzváltó intézeteket, hogy alig győzték a beváltást, pedig mint tudva van, csak a régi ezüstpénzt tallérokat, huszasokat stb kell beváltani december 31-ig.

Monstrum citera hangverseny tartanak műkedvelőink legközelebb városunkban. Binder F. temesvári czeratanító 11 szép virágszálát szedte össze a verseczi hölgy koszorúnak, kik valamennyien egyszerre fognak játszani, de lesznek magán részletek is. A hölgyek nevei a következők: Eberhardt Emma, Neukomm Paula, Schulz Malvina, Seemayer Julia és Róza, Seidl Anna, Sturm Gizella, Braichler Mathild és Adél, továbbá Stocka Gizella és Radoczky Ilona.

Az európai államok adóssága. Ez ugyan nem „ujdonság“, de azért érdekes dolog. Ha Európa minden országa egyszerre ki akarná fizetni adósságát és törlesztését lélekszám után vetné ki az országra, akkor minden egyes emberre a következő teher esnék: Svájcban 4 frt. 14 kr., Németországban 14 frt. 18 kr., Svédországban 29 frt. 59 kr., Törökországban 46 frt. 03 kr., Oláhországban 52 frt. 36 kr., Dániában 54 frt., Szerbiában 56 frt., Olaszországban 109 forint 06 kr., Ausztria-Magyarországban 160 frt., Belgiumban 166 frt. 86 kr., Hollandiában 186 frt. 96 kr., Angliában 196 frt. 68 kr., Portugáliában 258 frt. és Franciaországban 333 frt. 88 kr.

Magyarok kivándorlása Romániába. A bukaresti lapok közlik hivatalos kimutatások alapján a statisztikai adatokat, melyek szerint az utolsó három év alatt a magyar honosok száma, kik az ó-sánczi, bodzai, tölgyesi, gyimesi és ojtózi szorosokon keresztül vándoroltak ki Romániába, több mint tizezer fővel haladja meg azok számát, a kik ugyanev idő alatt Romániából Magyarországra visszatértek. De még nagyobb a szám azoknak a jobbára katonaköteles embereknek, a ki utlevél nélkül, rejtett utakon szökösnek át a román királyságba. Megjegyzendő, hogy itt csupán az említett öt erdélyi szorosról van szó s nem tudjuk azoknak a számát, a kik Predealon át vándoroltak ki, pedig ez a főközlekedési út. Összevetve mindent, bizvást vehetjük a valóságnak megfelelő számítás alapjául, hogy Románia lakossága évenként legalább 6000 kivándorolt magyar honossal szaporodik, Magyarország népesedésének rovására.

Öngyilkos vármegyei főjegyző. Torontál vármegye kiváló tehetségtű főjegyzője, Hegedűs Miklós, agyonlőtte magát. Az öngyilkosság Nagy-Becskerekben leirhatatlan szenzációt, mély bánatot és részvétet keltett. Az öngyilkosság részleteiről a következőket jelenti a „Torontál“: Hegedűs Miklós főjegyző hosszabb, négy heti szabadságáról tegnapelőtt, vasárnap este érkezett haza Bécsből, a hol aranyeres bántalmi miatt gyógykezelés alatt volt. Bécsből egyenesen jött, a nélkül, hogy Budapesten kiszállt volna, Budapestre a délután két órakor induló gyorsvonattal folytatta útját Nagybecskerek felé. Kikindán titokban, szinte rejtőzködve szállt át a nagykikinda-nagybecskerekre vasut egy másodosztályú kupéjába. Ide érve a Róza-szállóba hajtatott, majd onnan Reitter Oszkár és Jurkovic Aladár kíséretében lakására, a megyeház épületébe ment, a hol neje már várta. Tegnap délelőtt ép úgy, mint tegnap sem látszott meg rajta legkevésbé sem, hogy minő vészes szándékot rejteget. A délelőtt folyamán felkereste Dániel alispánt, a kivel hosszabban beszélgetett. Majd délelben ebédelni ment s ebéd után, két óra tájban nejét apósához, Steinbach Antal kir. tanácsos tanszékéhez küldte, hogy őt magához hívja délutánra. Ő addig dolgozó szobájában maradt. S ezt az időt, míg neje távol járt, használta fel arra, hogy szándékát végrehajtsa. Becsükta dolgozó szobája ajtaját, előkerítette lőfegyverét, mely töltve volt s aztán a fegyver kakasára zsinórt erősített, melynek végét lábához kötötte. Hogy a lövés mely pillanatban történt, arra vonatkozólag senki sem adhat fölvilágosítást. A folyosón álló szolga, valamint a cselédség, mely szintén a közelben volt, mit sem hallott. Három óra tájban Dániel László alispán és Reitter Oszkár városkapitány keresték fel s mielőtt bementek volna a lakásba, a folyosón beszélgettek. Az inas előre ment s néhány pillanat múlva halott halaványan rohant elő, hogy jelentse a mélyen lesújtó gyászhirot, hogy Hegedűs Miklós, Torontál vármegyei főjegyzője, a legkiválóbb s a legnagyobb reményekre jogosító férfiak egyike, vérében, holtan fekszik szobájában. A jelenlevők rögtön a szobába futottak, a hol mélyen megdöbbenve, rémülten tapasztalták, hogy a hír igaz. A lövés a

száján keresztül az agyba hatolt s teljesen szétzúzta a koponyacsontot. A szobapadlózatot ujnyi vastagon boítottá az aludt vér s a szétfűcsesent agyvelőrések. A szobát Reitter rendőrkapitány nyomban lezárta s elküldött a család tagjaiért és Haidegger Lajos városi orvosért, a ki a halált és az öngyilkosságot konstataálta. Csakhamar megérkeztek a család tagjai is, az elhunyt neje és apósa, a kik a fájdalomtól megtörve értesültek az őket oly váratlanul ért szörnyű csapásról. Megjelent a helyszínén azonnal Rónay Jenő főispán is, a ki a nagy tragédia szintén mélyen megrendített. Az öngyilkosság okául már most is kétségtelenül megállapítható, hogy tettét elme-zavarban követte el. Az utóbbi időben több ízben betegeskedett, a minek folytán nagymérvű idegesség-vett rajta erőt. Épen e bajainak orvoslása miatt ment négy hét előtt Bécsbe, — a hol lelkiismeretesen gyógykezelte magát. Leveleiben, a melyeket családjának és nejének írt, soha sem említette fel, hogy baja nem javult, sőt ellenkezőleg, a legjobb reményekkel biztatta őket. Épen ennek tulajdonítható az is, hogy neje, bár több ízben készült föl Bécsbe, hogy férjét ápolja, — még sem ment fel. A szerencsétlen véget ért nagytehetségű ember azonban — sajnos — épenséggel nem volt a javulás útján. Idegessége fokozódott s agyába lassanként rémképek fészkeltek be magukat, a melyek következtében azt hitte, hogy üldözik. Vasárnap, a mikor szabadságáról, Bécsből hazatért, már teljesen hatalmába kerítette agyát a kór. Azt hitte, hogy Bécsből kezdve, felyton detektívek üldözik, a kiket Budapesttől kezdve mások váltottak fel. Ezért nem is szállt ki Budapesten, hanem az indóházban rejtőzködött.

A Kolozsvárt felállítandó Mátyás-szobor ügyében az akció folytonosan tart, hogy a szobrot mielőbb létesíthessék. A szoboralap pénztárnoka, Nagy Lajos, most a végrehajtó bizottság elnökének megbízásából összeállította és kiadta a szobor ügyében tett eddigi intézkedésekről szóló jelentését. Ebből megtudjuk, hogy a szoboralap vagyona ez év július hó első napján 60.448 frt. 74 krt tett. Így a már eddig begyűlt összeg néhány évi kamatozással fedezné a szobor költségeit, de remélni lehet, hogy a nemzet áldozatkészsége siettetni fogja az emlékmű létrehozását.

Egy csendőrörparancsnok öngyilkossága. A szegedi csendőrkerület egyik őrsének a parancsnoka a múlt héten agyonlőtte magát. A szerencsétlen őrsparancsnok neve Kormos, a szegedi ker. III. szárnyában szolgál, homoliczi őrsön. Szolgálati fegyverével lötte magát agyon. Állítólag az vitte erre a lépésre, hogy hadbírói-sági vizsgálat volt elrendelve ellene jogosulatlan fegyverhasználat miatt. Kormos összeszólatkozott egy polgárral Homoliczon, a ki sértő megsebesítette. — E miatt lett volna elrendelve ellene a vizsgálat s félt a következményektől. A kiküldött hadbíró már utban is volt Homolicz felé, midőn Kormos agyonlőtte magát. Az őrs legénysége parancsnokuk öngyilkosságát táviratilag jelentette a kerületi paéancsnokságnak.

Hogyan védekezünk a fertőző betegségek ellen? Az újabb kori orvosi tudomány és a tapasztalat egyaránt bebizonyították, hogy a fertőző betegségek kizárólag a szájon át, vagyis a szájba jutott fertőző anyagok által terjesztetnek és ragadnak emberről emberre. E felfedezés ropant nagy horderővel bír, mert megkönnyíti a fertőző betegségek ellen való védekezést. Arra kell ugyanis törekednünk, hogy a fertőző anyag szánkba ne juthasson, vagy ha már bejutott volna, az ott megsemmisíthessék. Erre a célra legújabbban Hazslinszky Károly, fővárosi gyógyszerész (VIII. Sándor-tér) nagybecsű övszert talált fel és hozott forgalomba „Antiszepticon szájjvíz“ elnevezés alatt. Az antiszepticon szájjvízzel tudományosan be van bizonyítva, hogy legbiztosabb övszer mindenféle fertőző betegségek ellen (kolera, tifusz, tuberculosis, nagyobb gyermekeknek difteritisz, sarlach), mivel a szájba jutott fertőző anyagot rögtön megsemmisíti és így a fertőzést megakadályozza, — a száját és fogakat pedig állandóan tisztán és egészségesen tartja. Jóságát és jelzett kiváló gyógyhatását leginkább bizonyítja az, hogy a budapesti nagy járványbizottság elfogadta és a járványkórházakban alkalmazásba hozta. E szert nem tudjuk eléggé ajánlani mindenkinek, de különösen oly vidéken, hol járványos betegségek uralkodnak. Egy üveg ára — egész családnak hetekig elegendő utasítással 70 kr. Megrendelhető minden gyógyszerárban, valamint a fenttaláló Hazslinszky Károly gyógyszerésznél Budapesten.

Temesvár-Pozsony-Nagy-Becskerek. Mint ismeretes, eddig Pozsony és Temesvár között oly viszony állott fenn, hogy októbertől január vé-

geig egy magyar társulat játszott Temesvárott. február elsején elment Pozsonyba, a hol virágvásárnapig működött, onnan pedig eljött a német társulat, mely Pozsonyban szintén ősszel kezdte előadásait és folytatta virágvásárnapig. Ez a viszony legközelebb valószínűleg meg fog változni. Temesvár 8 ezer forinttal segítyezi a magyar színügyet, Pozsonyban azonban néhány nap előtt elhatározták, hogy az 1600 forint utiköltségen kívül semmit sem adnak, nem tekintvén a színházat kulturális intézménynek, hanem egyszerű mulató helynek. Magától értetődik, hogy ily körülmények között nem vállalkozhatik nagyobb társulat arra, hogy néhány hónapot Pozsonyban töltsön, a hol a német elem még mindig nagy tulsulyban van és nem igen látogatja a magyar színházat. Temesvárott ragaszkodnak a magyar őszi idényhez és egy ot-tani lap felveti azt az eszmét, hogy talán Nagybecskerekkel lehetne megállapodásra jutni s különös előismeréssel emeli ki a város még közgyűlésének azt a tényét, hogy a magyar színigazgatónak a színhazi bér elengedtetett s ebből arra következtet, hogy a város még fokozottabb mérvű áldozatokkal is szándékozik gyarapítani színügyét. A „Torontál“ a fentebbiekre a következőket jegyezi meg: „a tapasztalat bizonyítja, hogy egy jó társulat két három hónapig igen jól fennállhat, így tehát egy temesvári nagybecskereki szini szövetkezet eszméje éppen nincs kizárva.“ Mi meg attól félünk, hogy a tervezett „délmagyarországi színiszövetkezet“ nehezen jöhet létre, ha Nagy-Becskerek ki talál maradui a combinációból.

A Pancsovai „Gromon egyesület“ közgyűlése. A „Gromon Dezső magyar nyelvtérjesztő egyesület évi rendes közgyűlést f. hó 3-án d. u. 4 órakor tartotta meg a városháza nagy tanácstermében. A mint levelezőnk értesít a háromszáz tagon felül számláló egyesület közgyűlésén azok közül 24-en jelentek meg és három vendég. Nem vártuk mi, írja levelezőnk azt, hogy országos hírű legyen e közgyűlés, még azt sem, hogy meggyeszerzte keltsen érdeklődést. Még azt sem vártuk, hogy közvetlen vidékünk intelligens elemei fogják nagyobb számmal a közönnepélyesség számban mutatkozó erejét emelni, fokozni. De azt már elvártuk, hogy városunk területén lakó tagok legnagyobb része mégis csak kötelességének fogja tartani, miszerint a közgyűlésen való megjelenés által is adja jelét annak, hogy azon szellemnek, intenciónak, irányynak, melyek az alapszabályok megalkotásánál kifejezésre jutottak, hívei, munkasai. Megjelentek a közgyűlésen Péter Pál, elnök, Christian Antal, Bohus Károly (Francfeld), Kiss Mór, Martin Imre, Scherter Antal, Khol József (Almás), Laub Flóris, Kovács György, Ruppenthal Ádám (Franczföld), Karner János, Romance Mihály, Barbierik Titus, Zsidó Domonkos, Weisz Károly, Gecser Béla, Lambrecht Péter, Zilahy György, Dózsa Imre, Reich Gábor, Mattanovich Adolf, Reich Gáborné, úrh., Lenhardt Ferencz, Varjú Benő, dr. Gonda Mór, Scsitinszky Adolf és fia István. Péter Pál elnök megnyitván a közgyűlést, kéri az ügyek iránti érdeklődést, a nyílt hozzászólást, hogy a gyűlés oly határozatokat hozzon, melyek az ügyek céljainak legjobban megfelelnek. Zsidó D. titkár az egyesület évi jelentését, melyet a közgyűlés tudomásul vett s a Barbierik Titus pénztáros adja jelentését és a költségvetési előirányzatot, melyhez a közgyűlés egyhangulag hozzájárult. A közgyűlés fontos tárgyát az alapszabályok módosítása képezte. Némely módosítással az igazgató-tanács tervezete elfogadtatott. A tisztújítás a módosított alapszabályoknak belügyminiszteri jóváhagyása után fog meg-ejtetni. A tanítók hazafias működésének jutalmazásánál Scherter Antal és Weisz Károly e. tagok szólaltak föl s oda nyilatkoztak, hogy minden tanítónak kötelessége oly irányban működnie s ezért jutalmat elfogadni nem illő dolog, a mely kijelentést Scsitinszky Adolf, e. tag a mai közgyűlés legszebb, legdicsegetreméltóbb momentumának tartja. A közgyűlés Zsidó Domonkos titkár indítványára gróf Csáky Albin, vallás-és közoktatásügyi minisztert mint ki az egylet iránt mindig meleg érdeklődést tanúsított és azt céljai elérésében támogatta, az egylet tiszteletbeli tagjául választotta. Evvel a közgyűlés véget ért.

(Piaczi árak Verseczen). A múlt csütörtökön f. hó 20-án a következők voltak a piaci árak: Búza legjobb 6 frt. 40 kr., középserű 6 frt. 30 kr., Kétszeres legjobb 6 frt. — kr., középserű 5 frt. 40 kr., Rózsa legjobb 5 frt. 70 kr., Árpa legjobb 4 frt. 80 kr., középserű 4 frt. 80 kr., Zab 4 frt. 80 kr., Kukoricza 3 frt. 50 kr., Marhahús 54 kr., Disznóhús kilója 44 kr., Czukor 50 kr.

Szerkesztői levelezés.

K . . . . P . . . . Nagy-Becskerek. Szíves értesítését köszönjük. A megrendítő hír városunkban is sok megbeszélés tárgyát képezte.

L . . . . Fehértemplom. Úgy nyilatkozott, hogy Debreczenbe fog távozni. Szolnokról írt. Biztosat nem irhatunk.

Vasúti menetrend. Fehértemplomról érkezik: 5.30 reggel, 1.03 délben és 6.11 este Temesvár felé indul 5.36 reggel, 1.07 délben, 6.35 este. Temesvárról érkezik: 7.23 reggel, 2.08 délben és 10.02 este. Fehértemplom felé indul: 7.31 reggel, 2.12 délben. 10.08 este. Nagybecskerekéről érkezik: 11.59 délben, 8.50 este. Becskerek felé indul: 5.50 regge, 2.20 délután. Jaszenováról Oraviczára indul: 8.15 reggel, 3 délután, 10.45 este. Oraviczáról Jaszenova felé indul: 3 éj-jel 10.40 délelőtt, 3.35 délután. Temesvárról Arad felé indul: 8 reggel, 1.11 délben. 8.15 este Vojtekről Német-Bogsan felé indul 7 reggel, 9.15 este.

Irodalom.

Szív és lelket nemesítő s kedélyt vidító olvasmányt csak ritkán találunk a lapokban, és így meglepően hat mindenkire, a ki kezébe veszi a „Képes Családi Lapok” legutóbb megjelent számát, amelyben a legváltozatosabb s érdekesebb olvasmányokat találja: Dombay Hugó: „Zomorkó” című beszélye méltán sorakozik Kenézy Csátár: „Idegenben” című verséhez; Kompfné Pálffy Ida: „Az ég menyasszonya” címmel írt érdekes beszélykét; ezt követi egy érdekes orvosi cikk e cím alatt: „Hogyan jutnak a bakteriumok a testbe”, majd Rudnyánszky Gyula: Levele egy Szép asszonyhoz következik; felemlítendő még Várteai Gyula verse: „Pajkos dalok címmel” és P. Csorba Ákos cikke a „Vaskapuról” úgy Móricz Pál ifj.: „Modern Ezzau” című elbeszélése és Darab Lajos „Jósziv” beszélye. E lap szellemi része a legmagasabb irodalmi nívón áll, két hetenkint ad divat tudósítást, s minden számban regénymellékletet csekély előfizetés mellett. Ára a lapnak egy évre 6 fnt, félévre 3 fnt, 1/4 évre 1 fnt. 50 kr. Kiadóhivatal: Budapest, nagy korona-utca 20. szám.

Előttünk fekszik a „Képes Családi Lapok” legutóbb megjelent 46-ik száma. A magyar szépirodalmi, különösen a női közönség számára szerkesztett lapok közül csakis a „Képes Családi Lapok” az, mely a szokásos dícséretre nem szorult rá; a ki csak egy tekintetre méltatja is e lapot, azonnal meggyőződik arról, hogy e lap ön maga magát dícséri; annak nem csak költészeti, hanem prózai művei is mindig a magyar irodalom első rangú írók tollából erednek, míg az illusztrációk a legjobb s hírneves művészek rajzai s képei után készülnek, oly kivételben, amivel csak ritkán találkozunk a szépirodalmi lapokban. Regény mellékletei mindig válogatott, szívt és lelket nemesítő s kellemesen szórakoztató regényekből áll. Előfizetőnek postája a legérdekesebb tárgyakat irtatja, szellemi és hőgyektől irva. Heti szemléje a valódi himor utólréhetetlen irályával van megírva; s a két hetenkint megjelenő divat melléklet, teljesen nélkülözhetőt tesz minden más divat lapot. E kitűnően szerkesztett lapot, melynek évi ára 6 fnt, félévi 3 fnt. s negyedévi 1 fnt. 50 kr., mi részünkről a legmelegebben ajánljuk a magyar, különösen a női magyar olvasó közönség figyelmébe.

Naptárak az 1893. évre. A „Franklin Társulat” magyar irodalmi intézet által küldettek be szerkesztőségünknek a következő, közkeveltségnek örvendő, csinosan kiállított és nagy gonddal szerkesztett 1893-ik évi naptárak: István bácsi naptára vagyis családós házigazdának és gazdasszonyoknak, népnevelőknek, helységi előjáróknak, iparosoknak és földmivelőknek való képes kalendárium 1893. évre. Alapítá Majer István. Szerkesztő Kóhalmi Klimstein József tanár. Közleményekkel Nyulasy Antal, Toldy Béla, Janics Ferencz, Zselizi R., Hidvéghy Árpád Demény Dezső stb. től. XXXVIII. évfolyam. Számos képpel. Tartalma: I. Az erkölcsi világ. II. Gazdák és gazdasszonyok naptára. III. Népnevelők naptára. IV. Történetiek. V. István bácsi a hazában és a nagy világban. VI. Művészet és műipar. VII. Tréfák mezeje. Adomák — Ára füzve 50 kr. Falusi gazda naptára 1893-ik évre. A magyar gazdák, kertészek, lelkészek és tanítók számára. Több szakember közreműködésével szerkesztő Kovácsy Béla, a „Gyakorlati mezőgazda” szerkesztője. XXIX-ik évfolyam. Számos ábrával ellátva. Ára füzve 80 kr. A magyar nők házi naptára 1893-ik évre. Szerkesztő K. Beniczky Irma XXV. évfolyam. A szövegbe nyomott sok képpel, s a háztartáshoz szükséges naplójegyzetekkel ellátva. — Ára füzve hatvan krajczár. — Székely-egyleti képes naptár az 1893-ik évre. Szerkesztő a központi választmány megbízásából Benedek Elek. XII. évfolyam. Számos a szöveg

közé nyomott képpel. Ára füzve 25 kr. — Honvéd-naptár az 1893-ik évre. (Együttal katonai naptár.) A magyar nép számára Szerkesztő Áldor Imre. XXVI. évfolyam. Képekkel. Ára füzve 60 kr. — Lidércz-naptár 1893-ik évre. XXXII. évfolyam. Számos nagyobb és a szöveg közé nyomott kisebb képpel. Ára füzve 60 kr. — A magyar-nép-naptára 1893. évre. Képes kalendárium sokféle hasznos és mulattató olvasmánnyal ellátva. Szerkesztő ifj. Tatar Péter. XXXVIII. évfolyam. Ára füzve 25 kr.

Adófizetés iránti megintés.

Felszólítanak ezen sz. kir. város mind azon adóhatalékosai, kik egyenes adó és közkölség tartozásait, hadmentességi díjait, kamarai illetékeit, valamint ipartestületi díjait és begavizszabályozási költségeiket, melyek már 1892. évi november hó 15 én befizetendő lettek volna, annál is inkább 8 nap alatt befizetni el ne mulasszák, mivel ellenük az 1883. évi XLIV. t. cz. 58. §-ának szelleméhez képest a behajtás második fokozata alkalmaztatni fog.

Verseczen, 1892. évi november hó 14-én.

Bakalovits.

8405 szám — 1892.

Hirdetmény.

A védtörvény végrehajtására vonatkozó utasítás értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy az 1893. évi újonczállításra kötelezetteknek összeírása végetti jelentkezések 1892. évi november hó folyamán megteendőek.

Miért is a törvényszabta büntetésre való figyelmeztetés mellett felhívunk valamennyien az 1872., 1871. és 1870. években született hadkötelesek, valamint az itthely tartózkodó s fenti korban álló idegenek is, hogy az 1892. évi november hó folyamán, az itteni városi tanács katonai ügyosztályánál összeírás végetti okvetlenül jelentkezzenek.

Együttal megjegyeztetik, hogy védtörvényben említett kedvezmények valamelyike iránti netáni igények érvényesítésére vonatkozó kellően felszerelt kérvények 1893. évi január és február havakban a városi tanácsnál benyújtandók, végre hogy az illetőségi sorozó járason kívül leendő állítás megengedése iránti kellően felszerelt kérvények az összeírás végetti jelentkezések alkalmával nyújtandók be.

Verseczen 1892. évi október hó 27-én.

Seemayer, polgármester.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

38 év óta fennálló s gyorsajtóval s más legújabb rendszerű kisebb sajttóval felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, bál meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy különféle színtű készítésére.

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, mely az Andrassy-sétatár és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házban van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVI. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetzer Gebirgsbote” és „Délvidék” szerkesztősége és kiadóhivala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.